

TDB 11. ULUSLARARASI DİŞHEKİMLİĞİ KONGRESİ
17-19 MAYIS 2004
1.DİŞHEKİMLİĞİNDE YARDIMCI PERSONEL KURULTAYI
KAMU SEKTÖRÜNDE YARDIMCI PERSONEL ÇALIŞMA GRUBU RAPORU

MEVCUT DURUM

Dişhekimliği Hizmeti Sunulan kamu kurum ve kuruluşları

Sağlık Bakanlığı'na Bağlı

- Diş Hastanesi
- Ağız Diş Sağlığı Merkezleri
- Hastaneler Bünyesindeki Diş Protez ve Tedavi Merkezi
- Hastaneler Bünyesindeki Diş Poliklinikleri
- Sağlık Ocakları ve ACSAP

Çalışma Bakanlığı'na Bağlı

- SSK Ağız ve Diş Sağlığı Merkezleri
- SSK Hastane Diş Poliklinikleri
- SSK Dispanserleri

Üniversitelerin Dişhekimliği Fakültelerinin Poliklinikleri ve diğer Bakanlıklara Bağlı Diş Poliklinikleri incelendiğinde, hizmet yoğunluğunun çok fazla olduğu ve bu hizmetlerin nitelik ve niceliğinin sağlıklı bir şekilde oluşabilmesi için yardımcı personelin gerekliliği mutlak önem taşımaktadır.

Halen mevcut olan durumda, bu konudaki boşluğun ağız ve diş sağlığı eğitimi almamış hemşireler ya da diğer personel tarafından doldurulmakta olduğu gözlenmektedir.

Diş hastaneleri, diş sağlığı merkezleri ve fakülte polikliniklerinde çalışan hemşirelerin hizmet içi eğitimlerle dişhekimliği hizmetlerine uyumu sağlanabilmektedir. Diğer kurum ve kuruluşlarda bu hizmetler özel eğitim almayan kişiler tarafından yürütüldüğü için verimlilik istenen düzeyde olmamaktadır.

Bu görevi yürüten hemşirelerin görev tanımlarının yapılmaması ve sayısal yetersizlikler nedeniyle dişhekimliği dışında farklı klinik ve polikliniklerde de görevlendirilmeleri sorun yaratmaktadır.

Halen bu konuda eğitim veren İstanbul Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu ve Yeditepe Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu bünyesinde Ağız Diş Sağlığı Programları ile Çukurova Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi'nde açılmış olan Diş Teknik Sekreterliği Programı devam etmektedir. Öğrenim müfredatları incelendiğinde farklılıkların olduğu ve isim farklılıklarının karmaşa yarattığı görülmektedir.

Bununla birlikte bu okul mezunlarının Maliye Bakanlığı'na kadro tanımları bugüne kadar yapılmamış olması nedeniyle kamuda da görev almaları mümkün olamamaktadır.

Dişhekimliği Yardımcı Personeli konusyla ilgili olarak YÖK, ilgili bakanlıklar ve meslek kuruluşları arasında koordinasyonun istenen düzeyde olmadığı saptanmıştır.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Sekreterlik(Hasta kaydı ve Dökümantasyon)

Sterilizasyon ve dezenfeksiyon

Alet temizliği ve bakımı

Malzeme ve laboratuvar işleri takibi

Malzeme hazırlığı

Hasta başında yardım

Genel temizlik kontrolü

X ray banyosu

gibi işleri yapmasının beklendiği “**Dişhekimliği Klinik Yardımcısı**” adı altında bir ara insan gücü oluşturulması gerekmektedir.

Acil çözüm olarak kısa süreli sertifika programlarıyla bu açığın kapatılması düşünülürse de ileri de (diş protez teknisyenliği kadrosunda olduğu gibi) unvan ve görev karmaşası yaratacağı düşüncesinden hareketle bu öneri çalışma grubumuzca uygun görülmemiştir.

İlgili bakanlıklar ve YÖK nezninde girişimde bulunarak, ülkemizdeki mevcut eğitim durumunun AB müktesebatı çerçevesinde değerlendirilmesi ve düzenlemelerin yapılması uygun olacaktır.

İlgili kurum ve kuruluşlarda varolan yardımcı sağlık personeli talebi için halen çalışmakta olan hemşire yada diğer yardımcı sağlık personelinin belli plan ve program dahilinde bir hizmet içi eğitim programı oluşturulmalıdır.

Acılacak yada açılmış bulunan sağlık meslek yüksek okullarında başlanacak veya sürmekte olan Ağız Diş Sağlığı öğrenim programlarında isim, eğitim müfredatı ve diploma **denkliğinin sağlanması** mutlaka gereklidir.

Ayrıca konunun ilgili taraflarınca, ortaklaşa bir çalışma yapılarak, sözü geçen meslek grubunun unvan ve görev tanımları yapılması, gerçek ihtiyaç istihdam ve özlük hakları açısından da bir inceleme raporu hazırlanması çalışma grubumuzca önerilmektedir.

Yine çalışma grubumuz dişhekimliği klinik yardımcısının **ünit başına bir kişi** olacak şekilde hizmet planlamasına tabi tutulmasını öngörmektedir.

KATILIMCILAR

Başkan

Dişhekimi Salih Gül (TDB Merkez Yönetim Kurulu Üyesi)

Raportör

Dişhekimi Tevfik Sayman

Hemşire Şöhret Ayyıldız (Dişhek.Fakültesi)

Dişhekimi Cem Faruk Eren

Prof.Dr.Ersan Ersoy (YÖK Temsilcisi Ankara Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi)

Hemşire Nimet Gezer(Okmeydanı Ağız Diş Hastalıkları Hastanesi)

Dişhekimi Cavidan Güner(Sağlık Bk.Ted.Hiz.Gn.Md.Şube Müdür Vekili)

Prof.Dr.Nejat Tuncer(İst.Üniv.Sağlık Meslek Yüksek Okulu Ağız Diş Sağlığı Programı)

Hemşire Fidan Yayınıtı(Okmeydanı Ağız Diş Hastalıkları Hastanesi)

İsimler soyadı alfabetiğine göre sıralanmıştır.